2043-0294-0

22/9/94

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE PORTANT CLASSEMENT COMME MONUMENT DE LA TOTALITE DE L'HOTEL WIELEMANS, EN CE COMPRIS L'ENSEMBLE DU JARDIN, SIS RUE DEFACQZ 14 A BRUXELLES.

BESLUIT VAN DE REGERING VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST HOUDENDE BESCHERMING ALS MONUMENT VAN HET GEHEEL VAN HET HERENHUIS WIELEMANS, MET INBEGRIP VAN HET GEHEEL VAN DE TUIN, GELEGEN DEFACQZSTRAAT 14 TE BRUSSEL.

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

De Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,

Vu la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises, notamment l'article 4;

Gelet op de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen, inzonderheid op artikel 4;

Vu l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, notamment les articles 22, 23, 27 § 1, 28, 41 § 1 et 45;

Gelet op de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, inzonderheid op de artikelen 22, 23, 27 § 1, 28, 41 § 1 en 45;

Vu les propositions de la section autonome bruxelloise de la Commission Royale des Monuments et des Sites du 13 février 1992 et 28 janvier 1993;

Gelet op de voorstellen van de Brusselse autonome sectie van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 13 februari 1992 en 28 januari 1993;

Vu l'avis du Collège des Bourgmestre et Echevins de la Ville de Bruxelles du 13 septembre 1993;

Gelet op het advies van het College van Burgemeester en Schepenen van de Stad Brussel van 13 september 1993;

Vu l'avis de la Députation Permanente du Conseil de la Province de Brabant du 28 septembre 1993;

Gelet op het advies van de Bestendige Deputatie van de Provincieraad van Brabant uitgebracht op 28 september 1993;

Vu l'avis de la section autonome bruxelloise de la Commission Royale des Monuments et des Sites du 13 avril 1994;

Gelet op het advies van de Brusselse autonome sectie van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 13 april 1994;

Vu l'avis de l'Inspecteur des Finances émis le 18 juillet 1994;

Gelet op het advies van de Inspecteur van Financiën uitgebracht op 18 juli 1994;

Considérant que les propriétaires ont transmis leurs observations le 21 juin 1993 et que celles-ci peuvent être résumées comme suit :

1- contestation de la mesure de classement du fait que les propriétaires entretiennent le bien en très bon père de famille;

2- contestation concernant la qualité architecturale du bâtiment d'A. BLOMME;

3- absence de prise en considération du préjudice financier en cas de classement;

4- difficulté de conservation technique future du bâtiment;

5- inadéquation entre le classement de l'intérieur du bâtiment (bien privatif) et la possibilité pour le public de le visiter.

Considérant qu'il peut être répondu aux observations des propriétaires de la manière suivante :

1- le bon entretien actuel de l'immeuble ne peut constituer un argument à l'encontre du classement;

2- la valeur architecturale du bâtiment est réelle et confirmée par l'avis de la Commission Royale des Monuments et des Sites;

3- l'existence d'un préjudice financier n'est nullement établi. Si toutefois ce préjudice financier devait être constaté, il n'aurait pas pour effet de remettre en cause l'intérêt justifiant le classement de ce bâtiment;

Overwegend dat de eigenaars hun aanmerkingen op 21 juni 1993 ter kennis hebben gegeven en dat deze als volgt samengevat kunnen worden :

1- Betwisting van de beschermingsmaatregel door het feit dat de eigenaars het goed als zeer goede huisvaders onderhouden;

2- Betwisting betreffende de architekturale waarde van het gebouw van A. BLOMME;

3- Afwezigheid van in aanmerkingsname van de financiële schade in geval van bescherming;

4- Moeilijkheid van het toekomstig technisch behoud van het gebouw;

5- Inadequatie tussen de bescherming van de binnenzijde van het huis (privatief goed) en de mogelijkheid tot bezoek hiervan door het publiek.

Overwegend dat als volgt op de aanmerkingen van de eigenaars kan geantwoord worden:

1- De huidige goede staat van onderhoud van het gebouw mag geen argument tegen de bescherming beduiden;

2- De architekturale waarde van het gebouw is echt en wordt bevestigd door het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen;

3- Het bestaan van financiële schade is niet bewezen. Indien echter deze financiële schade zou vastgesteld worden, zou dit niet tot gevolg hebben de waarde tot bescherming van het gebouw in het gedrang te brengen;

4- Pour la Commission Royale des Monuments et des Sites (avis du 13 avril 1994), les difficultés techniques de conservation de l'immeuble ne peuvent être un argument pour le non classement de celui-ci;

5- le classement a pour objectif la protection de ce qui représente un intérêt; l'accessiblité au public n'exerce aucune influence sur la réalité de cet intérêt.

Sur proposition du Ministre de la Région de Bruxelles-Capitale ayant les Monuments et les Sites dans ses attributions,

Après en avoir délibéré,

A R R E T E :

Article 1er:
Le présent arrêté règle une matière visée aux articles 3 et 39 de la Constitution.

Article 2:
Conformément aux dispositions de l'article 41 § 1, de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier et en raison de sa valeur historique et artistique, précisée dans la notice annexée au présent arrêté, est classée comme monument, la totalité de l'hôtel Wielemans, en ce compris l'ensemble du jardin, sis rue Defacqz n° 14 à Bruxelles, connu au cadastre de Bruxelles, 7ème division, section G, 2ème feuille, parcelle n° 89 T5.

4- Volgens de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen (advies van 13 april (1994); mogen de technische moeilijkheden tot behoud van het gebouw geen argument zijn voor de niet-bescherming;

5 - De bescherming heeft tot doel hetgeen een waarde heeft te beschermen; de toegankelijkheid voor het publiek oefent geen invloed uit op de realiteit van deze waarde.

Op voordracht van de Minister van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest belast met Monumenten en Landschappen,

Na beraadslaging,

B E S L U I T :

Artikel 1:
Door dit besluit wordt een materie geregeld bedoeld bij artikelen 3 en 39 van de Grondwet.

Artikel 2:
Overeenkomstig de bepalingen van artikel 41 § 1, van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed en omwille van zijn historische en artistieke waarde, zoals nader bepaald in de nota bijgevoegd aan dit besluit, wordt beschermd als monument, het geheel van het herenhuis Wielemans, met inbegrip van het geheel van de tuin, gelgen Defacqzstraat 14 te Brussel, bekend ten kadaster te Brussel, 7de afdeling, sectie G, 2de blad, perceel nr 89 T5.

Article 3. - La zone de protection relative au monument décrit ci-dessus comprend les voiries, parties de voiries, ainsi que l'ensemble des parcelles ou parties de parcelles reprises dans le périmètre délimité sur le plan joint au présent arrêté.

Bruxelles, le 22/9/94.

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale.

Charles PICQUE.

Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé du Logement, de l'Environnement, de la Conservation de la Nature et de la Politique de l'Eau.

Didier GOSUIN.

Artikel 3. - De vrijwaringszone met betrekking tot het hierboven vermelde monument betreft de wegenis, gedeelten van de wegenissen evenals het geheel van de percelen of gedeelten van de percelen opgenomen in de omtrek, afgebakend op het plan in bijlage van dit besluit.

Brussel, 22/9/94.

De Minister-Voorzitter van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De Minister van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud en Waterbeleid.

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE PORTANT CLASSEMENT COMME MONUMENT DE LA TOTALITE DE L'HOTEL WIELEMANS, EN CE COMPRIS L'ENSEMBLE DU JARDIN, SIS RUE DEFACQZ 14 A BRUXELLES.

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

BESLUIT VAN DE REGERING VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST HOUDENDE BESCHERMING ALS MONUMENT VAN HET GEHEEL VAN HET HERENHUIS WIELEMANS, MET INBEGRIP VAN HET GEHEEL VAN DE TUIN, GELEGEN DEFACQZSTRAAT 14 TE BRUSSEL.

DESCRIPTION SOMMAIRE ET JUSTIFICATION DE L'INTERET SELON L'ARTICLE 2, §1er DE L'ORDONNANCE DU 4 MARS 1993

Vu pour être annexé à l'arrêté du 22/9/94.

BEKNOPTE BESCHRIJVING EN MOTIVERING VAN HET BELANG VOLGENS ARTIKEL 2, 1ste § VAN DE ORDONNANTIE VAN 4 MAART 1993.

Gezien om bij het besluit van 22/9/94. gevoegd te worden.

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

De Minister-Voorzitter van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,

Charles PICQUE

Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé du Logement, de l'Environnement, de la Conservation de la Nature et de la Politique de l'Eau.

De Minister van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud en Waterbeleid.

Didier GOSUIN.

PROPOSITION DE CLASSEMENT

Monument

Commune :	Bruxelles
Dénomination :	Hôtel Wielemans
Adresse :	Rue Defacqz, 14
Référence cadastrale :	Cadastre de Bruxelles, 7ème Division, Section G, 2ème feuille, parcelle n° 89 T5

DESCRIPTION SOMMAIRE

Conçu en 1925 par Ad. BLOMME, édifice inspiré par l'architecture traditionnelle du Nord de l'Espagne.
Sur rez-de-chaussée en pierre blanche, façade crépie de quatre étages dont le dernier en recul. Huit travées de baies en grande partie rectangulaire ou en arc surbaissé. Porte et fenêtres du bow-window en plein cintre.
Clôturant le 4ème niveau à droite, épaisse corniche soutenue par des corbeaux.
Intérieur particulièrement remarquable par son plan et sa décoration essentiellement en carreaux de céramique.

Au coeur de l'habitation, le living est conçu comme un patio couvert, sur lequel s'ouvrent le grand escalier et les pièces principales : salons, salle à manger, bureau, chambre et jardin.

Le jardin fut également tracé sur le modèle andalou, l'eau y règne en fontaines, bassin, rigoles et ruissellements.

Intérêt présenté par le bien selon les critères définis à l'article 2, 1° de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier .

Intérêt artistique et historique :

L'hôtel Wielemans est un des plus remarquables hôtels de maître bruxellois de l'Entre-Deux-Guerres, abondamment publié, figurant dans la plupart des guides d'architecture, et faisant l'objet régulièrement de visites guidées. Particulièrement bien conservé dans son état d'origine, y compris certains éléments de mobilier (tables de desserte de la salle à manger, mobilier de bureau, salles de bains, luminaires, ...).
Lieu recherché comme décor par des photographes (le Musée du Costume) et pour des films de fiction (R.T.B.F.).

Il fut conçu en 1925 par l'architecte Adrien Blomme pour Léon Wielemans industriel, administrateur délégué des Etablissements Wielemans et futur bourgmestre de Forest.
Le programme de la maison fut arrêté lors d'un voyage en Espagne au cours duquel Léon Wielemans, sa femme et leur architecte visitèrent les palais de l'Alhambra à Grenade.

Le caractère exceptionnel de la décoration intérieure réside dans la mise en scène de près de 5.000 carreaux de céramique : azulejos, guardillas, tiras verdes, ..., expédiés d'Espagne par bateau et dont la pose fut confiée à la meilleure firme belge spécialisée, Baudoux (de Bruxelles). Un travail remarquable de menuiserie et de ferronnerie complète ce décor polychrome.

Blomme sera désormais l'homme de confiance de la famille Wielemans et se verra confier quelques-uns des programmes les plus stimulants pour un architecte de l'époque : le cinéma Métropole (1929-1932), la nouvelle usine de brassage Wielemans (1930) le grand café « Aux Armes des Brasseurs » (1939).

VOORSTEL TOT BESCHERMING

Monument

Gemeente :	Brussel
Benaming :	Herenhuis Wielemans
Adresse :	Defacqzstraat, 14
Kadastrale gegevens :	Kadaster van Brussel, 7de Afdeling, Sectie G, 2de blad, perceel nr. 89 T 5

BEKNOPTE BESCHRIJVING

Dit gebouw dat in 1925 opgetrokken werd door Ad. BLOMME, werd beïnvloed door de traditionele architectuur van het Noorden van Spanje.
Op het gelijkvloers in witte steen, vindt men een bepleisterde gevel van vier niveau's waarvan het laatste inspringend is.
Acht traveeën en rechthoekige of segment boogvormige openingen. Deur en venster van de bow-window zijn rondboogvormig.
Ter afsluiting van het vierde niveau vindt men een brede kroonlijst ondersteund door kraagstenen.
Het plan en de versiering, die voornamelijk uit keramiektegels bestaat, zijn bijzonder merkwaardig in het interieur.

In het centrum van het huis is de woonkamer bedacht als een overdekte patio, waarop de grote trap en de belangrijkste kamers uitgeven : salon, eetkamer, bureau, slaapkamer en tuin.

De tuin werd eveneens naar Andalusich model aangelegd, met een overvloed aan water onder de vorm van fonteinen, waterbekkens, afwateringen.

Belang van het monument volgens artikel 2, paragraaf 1, bepaald in de Ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed.

Artistieke en historische waarde :

Het herenhuis Wielemans is één van de opmerkelijkste Brusselse herenhuizen van de interbellum periode. Het komt vaak voor in publikaties, het wordt in de meeste architecturale gidsen vermeld en maakt regelmatig het voorwerp uit van rondleidingen. Het is ook bijzonder goed behouden in zijn oorspronkelijke staat, wat ook geldt voor bepaalde elementen van het meubilair (afruimtafeltje van de eetkamer, bureelmeubilair, badkamer, lichten, ...).
Het is ook een dekor dat door fotografen (Museum voor het kostuums) en regisseurs (R.T.B.F.) opgezocht wordt.

Het werd in 1925 opgetrokken door Adrien BLOMME in opdracht van de industrieel Wielemans, gedelegeerd-bestuurder van de Etablissementen Wielemans en toekomstige burgemeester van Vorst. De indeling van de woning werd beslist tijdens een reis in Spanje.

Gedurende deze reis bezochten Léon Wielemans, zijn echtgenote en de architect de Paleizen van de Alhambra in Granada.
Het opmerkelijke karakter van de binnenversiering bestaat uit het samenbrengen van 5.000 keramiektegels : azulejos guardillas, tieras verdes, ... die vanuit Spanje per schip aangevoerd werden en waarvan de plaatsing toevertrouwd werd aan de best gespecialiseerde firma in België : Baudoux (van Brussel).
Deze polychrome versiering wordt aangevuld door een uitstekend houtwerk en smeedijzerwerk.

BLOMME werd voortaan de vertrouwensman van de familie Wielemans en daardoor kreeg hij voor de toemalige architecten meest stimulerende programma's toevertrouwd : de Bioscoop Metropole (1929-1932), de nieuwe brouwerij Wielemans (1930), het grote café « Aux Armes des Brasseurs » (1939).

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE PORTANT CLASSEMENT COMME MONUMENT DE LA TOTALITE DE L'HOTEL WIELEMANS, EN CE COMPRIS L'ENSEMBLE DU JARDIN, SIS RUE DEFACQZ 14 A BRUXELLES.

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

BESLUIT VAN DE REGERING VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST HOUDENDE BESCHERMING ALS MONUMENT VAN HET GEHEEL VAN HET HERENHUIS WIELEMANS, MET INBEGRIP VAN HET GEHEEL VAN DE TUIN, GELEGEN DEFACQZSTRAAT 14 TE BRUSSEL.

DELIMITATION DE LA ZONE DE PROTECTION

Vu pour être annexé à l'arrêté du 22/9/94

AFBAKENING VAN DE VRIJWARINGSZONE

Gezien om bij het besluit van 22/9/94 gevoegd te worden.

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

De Minister-Voorzitter van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,

Charles PICQUE

Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé du Logement, de l'Environnement, de la Conservation de la Nature et de la Politique de l'Eau.

De Minister van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud en Waterbeleid.

Didier GOSUIN.

Objet du classement
Te beschermen
Zone de détail
Onmiddellijke nabijheid
Zone d'ensemble
Geheel
Zone d'environnement
= zone légale de protection
Omgeving
-- wettelijke vrijwaringszone
2043-294-0
DE FACQZSTRAAT
RUE DE L'HOURNE
R. DE FLORENCE STR.
LOUIZALAAN
RUE DE FACQZ STR.
R.P. JANSON STR.
AVENUE LOUISE
RUE DU BEAU SITE
WELGELEGENSTRAAT